

سه شنبه 17 فروردین 1395-25 جمادی الثانی 1437-5 آوریل 2016

عبدالحسین میرزا فرمانفرما، والی کرمانشاه، با سپاهی از قزاقان ایرانی و سواران دولتی با توپخانه از تهران آهنگ کرمانشاه کرد.

* 17 فروردین درگذر تاریخ

* عبدالحسین میرزا فرمانفرما، والی کرمانشاه، با سپاهی از قزاقان ایرانی و سواران دولتی با توپخانه از تهران آهنگ کرمانشاه کرد. (1291 ش)

* آغاز قیام روحانی مبارز و انقلابی مشروطه خواه، شهید «شیخ محمد خیابانی»
در تبریز (1299 ش)
اشاره:

شیخ محمد خیابانی از جوانی به فراگیری علوم دینی روی آورد و به سرعت مدارج علمی را طی نمود. پس از نهضت مشروطه، زندگی او وارد مرحله جدیدی شد و با تشکیل جمعیتی مبارز، در راه پیروزی مشروطه، گام‌های مهمی در تبریز برداشت. وی در این میان روزنامه تجدد را منتشر کرد و خواهان اجرای قوانین مشروطه و احیای آن گردید. خیابانی سپس به رهبری فرقه دموکرات آذربایجان برگزیده شد و همگام با انتشار روزنامه تجدد، به کارهای سازنده دیگری در جهت پیشبرد اهداف و تأمین آسایش مردم دست زد. همچنین نقش وی پس از محاصره تبریز در دوره استبداد صغیر بسیار حساس بود. پس از راه‌یابی شیخ محمد خیابانی و پنج تن از دوستانش به مجلس شورای ملی، وثوق الدوله صدر اعظم قاجار تصمیم گرفت که شیخ را از سر راه خود بردارد. لذا عده‌ای از صاحب منصبان نظامی را با افراد تعلیم دیده به تبریز فرستاد. با ورود متجاوزان به شهر تبریز، خیابانی بر ضد دولت قیام کرد و در کمتر از دو روز تمام ادارات شهر را به تصرف درآورد. این پیروزی و نهضت خیابانی، بیش از پنج ماه ادامه داشت. شیخ در حیاط ساختمان تجدد به ایراد نطق‌هایی می‌پرداخت و مردم با اشتیاق تمام، پای صحبتش می‌نشستند. این سخنان به زبان آذری بود و ترجمه فارسی‌اش هر روز در روزنامه تجدید چاپ می‌شد. در این پنج ماه، خیابانی و جنبش او با خطرهای فراوانی مواجه بودند، اما بر همه پیروز شدند و آتش توطئه‌ها را خاموش کردند. شیخ محمد خیابانی در نهضت خویش بر ارشاد افکار عمومی و ارتقای میزان آگاهی آنان به منظور نیل به اهداف خویش تأکید داشت، به همین دلیل، در صدد تجهیز قوای مسلح خویش برای دفاع از نهضت برنیامد. وی همچنین در جریان جنگ جهانی اول، در برابر فشار روس‌ها مقاومت نمود و در عین حال از نفوذ کمونیسم نیز جلوگیری می‌کرد. عاقبت با ورود مخبرالسلطنه، والی جدید تبریز و شکست محاصره این مبارز انقلابی، در 21 شهریور 1299 ش برابر با 29 ذیحجه 1338 ق توسط نیروهای دولتی بازداشت شد و به شهادت رسید.

* رحلت فقیه برجسته،
آیت الله «مهدی خالصی» (1304 ش)
اشاره:

آیت‌الله مهدی خالصی کاظمی از افاضل قرن 14 هجری، از بزرگان علمای اسلام و فقه‌های دینی است که در امر به معروف و نهی از منکر و قیام به وظائف سعی وافر داشت. وی در کاظمین، مدرسه بزرگی دائر کرد و کتاب‌های بسیاری وقف طلاب نمود. آیت‌الله خالصی جهت ترویج احکام اسلامی چندین مرتبه با حکومت وقت بغداد مخالفت نمود و در این راه متحمل سختی‌های فراوان گردید. اواخر عمر معظم له در ایران به تألیف تصنیف و حل امور قضائی و دیگر وظائف دینی گذشت. تداخل اغسال، تلخیص رسائل شیخ مرتضی انصاری، شرح کفایه و قواعد فقهیه از جمله آثار اوست. آیت‌الله خالصی سرانجام در 17 فروردین 1304 ش برابر با 12 رمضان 1343 ق در مشهد مقدس بدرود حیات گفت.

* محمدعلی فروغی
رئیس الوزرای سابق به سمت
وزیر اقتصاد ملی
تعیین شد. (1309ش)
* روز بهورز

اشاره:

به دنبال تحقیق گسترده‌ای که وزارت بهداشت در سال 1363 ش برای آگاهی از وضعیت خدمات بهداشتی و درمانی انجام داد، این نتیجه به دست آمد که چهل درصد از مرگ و میرهای کشور در 5 سال اول زندگی کودکان اتفاق می‌افتد و هشتاد درصد آن نیز در یک سال اول زندگی است.
بنابراین می‌توان با آموزش‌های عمدتاً ساده و اولیه از وقوع این مرگ و میرها جلوگیری کرد.

این نتایج سرآغاز تلاش در مسیر راه‌اندازی شبکه‌های بهداشتی درمانی به نام «خانه بهداشت» در روستاهای کشور و تربیت نیروهای اصیل و بومی به نام «بهورز» شد. واکسیناسیون کودکان و آموزش مادران در زمینه رعایت بهداشت، از مهم‌ترین وظائف بهورزان می‌باشد.

بهورزان در ارتباطی صمیمی با

مادران روستائی و تلاشی گسترده توانسته‌اند میزان مرگ و میر مادران را به علت عوارض حاملگی و زایمان، از 140 درصد هزار تولد زنده در سال 1363 به 54 مورد در

صد هزار تولد زنده در سال 1370 تقلیل دهند و این

به معنای جلوگیری از مرگ 1720 مادر در سال است.

این آمار در سال‌های بعد نیز پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته است. از این رو و در راستای تکریم و بزرگداشت بهورزان زحمتکش، روز هفدهم فروردین هر سال، با عنوان روز بهورز، نامگذاری شده است.

* تشییع جنازه محمدعلی شاه در پاریس با شرکت عده زیادی از شاهزادگان و سران کشورهای اروپائی
(1303ش)

اشاره:

در این مراسم احمدشاه و سلطان عبدالحمید پادشاه مستعفی عثمانی در صف مقدم تشییع کنندگان محمد علی شاه بودند.

* محمود ریاض معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه جمهوری عربی متحده به تهران وارد شد. (1350ش)

* امیرعباس هویدا نخست وزیر آن زمان، به دعوت فهد ولیعهد عربستان سعودی به آن کشور عزیمت نمود. (1355ش)

* موضوع اعتصاب غذای زندانیان سیاسی ابعاد وسیع بین المللی پیدا کرد و توجه تمام محافل سیاسی و مطبوعاتی دنیا را جلب کرد. (1357ش)

* درگذشت فاطمه طاهری ،
بازیگر تئاتر، سینما و تلویزیون (1391ش)

اشاره:

این بازیگر با نام کامل فاطمه صفراطهری اصفهانی در سال 1318 در تهران متولد شد و پس از اخذ دیپلم از سال 1336 فعالیت هنری‌اش را با حضور در تئاتر آغاز کرد و از سال 1366 نیز با فیلم «تحفه‌ها» وارد سینما شد. از فیلم‌ها و مجموعه‌های تلویزیونی این بازیگر می‌توان به گل پامچال، سایه همسایه، خاله سارا، طوبی، روز باشکوه، پهلوانان نمی‌میرند، زیر بام‌های شهر، دبیرستان خضرا، هامون، سفر جادویی، انفجار در اتاق عمل، شهر در دست بچه‌ها،

نرگس، دیدار در استانبول، رابطه پنهانی، طعمه، مستاجر، آبادانی‌ها، جای امن، مهریه بی‌بی، راه افتخار، بی‌قرار، مرد آفتابی، زن امروز، تارهای نامرئی، طوطیا، شوخی، دختری به نام تندر، میهمان مامان، پشت پرده مه و گرگ و میش اشاره کرد.

حضور در سریال «دارا و ندار» از آخرین فعالیت‌های بازیگری طاهری بود و در حال حاضر نیز سریال تعطیلات نوروزی از این بازیگر از شبکه آی‌فیلم پخش می‌شود.

وی صبح پنجشنبه 17 فروردین در منزل خود در شهرک بوعلی دچار عارضه سکته قلبی شد .

* 26 جمادی الثانی
در گذر تاریخ

* شهادت حضرت
امام علی النقی (ع) به روایتی
(254 ق)
اشاره:

امام هادی (ع) که در زمره امامان شیعه و از خاندان رسالت است، نیز از ویژگی دانشی گسترده و جامع برخوردار است، طوری که سبیل های دانش و فرهنگ وی، عقول را حیران و اندیشه ها را به اعجاب واداشته است.

امام دهم همچون پدران و اجداد بزرگوار خود در علم و دانش سرآمد روزگار بود. درخشش او در مدت حیاتش احترامی شگفت در قلوب همگان ایجاد کرده بود.

نامه آن حضرت در رد پیروان معتقد به تفویض و جبریون و اثبات عدل و حد مابین جبر و تفویض، از فرازهای شگفت آور دوره امامت، امام هادی (ع) محسوب می شود و بسیار مورد تعمق و توجه می باشد.

امام هادی (ع) در این نامه، نظریه پیروان هر دو عقیده را با منطقی ترین اصول مردود اعلام کرده و اسراری از علوم و حقائق آن را پاسخ فرموده است.

با توجه به اینکه خداوند دارای عدل و انصاف و حکمت بالغه است، پس اوست که می تواند هرکس را بخواهد از میان بندگان خود برای ارسال پیامش و تبلیغ رسالتش و اتمام حجت بر بنده هایش برگزیند.

گوشه ای دیگر از دریای بیکران دانش

امام هادی (ع) در تاریخ خطیب بغدادی تجلی دارد.

او به شهادت خود دانش امام را متذکر شده و در مقام اثبات آن می گوید:

روزی یحیی بن اکثم در مجلس واثق خلیفه عباسی که جمعی از علماء و فقها حضور داشتند، سؤال کرد که چه کسی سر حضرت آدم (ع) را هنگامی که حج به جا آورد، تراشید؟

تمام حضار در پاسخ آن عاجز ماندند، واثق گفت:

هم اکنون من کسی که جواب این سؤال را بدهد حاضر می کنم، سپس شخصی را به دنبال حضرت

هادی (ع) فرستاد و وی را به دربار خلیفه دعوت کرد.

امام نیز دعوت را پذیرفت و برای اظهار و بیان حقیقت به دربار واثق رفت. خلیفه پرسید: ای ابوالحسن به ما بگو چه کسی سر حضرت آدم را هنگام حج تراشید؟

امام فرمود: ای واثق ترا به خدا سوگند می دهم که ما را از بیان و جواب آن معاف کنی، خلیفه گفت: تورا سوگند می دهم که جواب را بفرمائی!

امام فرمود: اکنون که قبول نمی کنی، پس می گویم.

پدرم مرا از جدم خبر داد و جدم از جدش که رسول خدا (ص) باشد، اطلاع داد که فرمود: برای تراشیدن سر آدم جبرئیل مأمور شد یاقوتی از بهشت آورد و به سر آدم کشید تا موهای سرش بریزد.

در مورد جاذبه اجتماعی و نفوذ سیاسی امام هادی (ع)

فقط می توان همین را گفت که یکی از تجلیات و تشعشعات پرشکوه خداوند و تابش منبع فیاض نور حق در وجود امام هادی (ع) متجلی و منعکس شده و از وجود حضرت نیز مانند آئینه ای که انوار گوناگون را در خود انعکاس می دهد، ساطع بوده است.

کسی را در عصر پیشوای دهم، توان نگاهی ممتد و حتی لحظه ای کوتاه به چهره او نبود. به محض نظر

به رخسار پرفروغش آثار ضعف و سستی و ترس بر قلب ها سایه

می افکند. در کتاب های تاریخی آمده است که حضور امام در هر مجلسی مورد تجلیل و احترام عمیق بود و خواسته و ناخواسته اطرافیان را تحت تأثیر و نفوذ قرار می داد و همنشینان وی همواره آرزوی مجالست و مراودت او را

در سر داشتند.

با آنکه متوکل بارها در صدد بود تا به بهانه قیام مسلحانه امام دهم را از میان بردارد، ولی هیچ گاه به این بهانه دست نیافت.

با این حال، نتوانست حیات شریف آن حضرت را که مانع

خودکامگی های او به عنوان محور تفکر اسلامی بود و همچون مرکزی که شیعیان بر گرد آن پروانه وار

می چرخیدند، تحمل کند، لذا ایشان را به شهادت رساند.

امام دهم در حالی که هشت سال و پنج ماه از عمر شریفشان می گذشت، به مقام امامت نائل شدند و پس از سی و سه سال به شهادت رسیدند و در سامرا دفن شدند (صلوات الله وسلامه علیه وعلی آبائه وأبنائه الطاهرين).
* درگذشت فقیه بزرگ
عالم تشیع
«مقداد بن عبدالله حلی» (826 ق)
اشاره:

ابوعبدالله شرف الدین مقداد بن عبدالله بن محمد حلی سیوری معروف به فاضل مقداد و فاضل سیوری، فقیه، متکلم، محقق، جامع معقول و منقول و از علمای بزرگ شیعه می باشد.
فاضل مقداد پس از اتمام تحصیلات مقدماتی برای فراگیری فقه، اصول و حدیث در محضر درس «شهید اول» حضور یافت تا آن گاه که خود در این علوم استاد گشت. وی از اکابر علمای امامیه در عصر خویش بوده و آثار متعددی از خود به جای گذاشت که: آداب الحج، آیات الأحکام، شرح الفیّهی شهید اول، شرح مبادی الاصول علامه و کنز العرفان فی فقه القرآن از آن جمله اند. وفات فاضل سیوری در نجف اشرف واقع شد و مقبره‌ی او را در نزدیکی شهر بغداد در مسیر زائران عتبات عالیات می دانند.

* 5 آوریل
در کذر تاریخ

* وقوع قتل عام معروف «هارلم» در هلند (1585م)

* پایان جنگ نیروی دریائی هلند و انگلیس (1654م)

* اعدام «ژرژ دانتون» یکی از رهبران انقلاب فرانسه (1794م)

* امضای معاهده «بال» بین
دولت های اروپائی (1795م)

* پایان گلوله باران شهر غزه
توسط صهیونیست ها (1956م)
اشاره:

نظامیان رژیم صهیونیستی از روز 4 آوریل 1956م، زنان، کودکان و سالخوردگان را در شهر غزه، زیر آتش شدید گلوله های خمپاره قرار دادند و در مدت دو روز، 56 تن از آنها را به خاک و خون کشیده و سی نفر دیگر را زخمی کردند. در برابر این جنایت رژیم صهیونیستی که تا فردای آن روز در 5 آوریل 1956م به طول انجامید، غرب و مجامع بین المللی دفاع از حقوق بشر، مانند سایر موارد مشابه، واکنشی نشان ندادند.